

Novák Imréné, óvodapedagógus, intézményvezető helyettes
Tündérrózsa Napközi Otthonos Óvoda, Tiszaalpár

Konferencia Tiszaalpáron

Olyan nemzedékre van szükségünk, amelynek a környezetvédelme nemcsak nagybetűs plakát, vagy néhány napig tartó kampány, hanem ÉLETMÓD.”
Környezet és Fejlődés Világbizottság

2014. április 25-én a **Tündérrózsa Napközi Otthonos Óvoda** szervezte meg a „Zöld Óvodák” 6. KTF (Környezetvédő és Tudatos Fogyasztó) Konferenciáját Tiszaalpáron. A vendégek között voltak "zöldülni vágyó" óvodák, Zöld Óvodák, Örökös Zöld Óvoda címet viselők egyaránt. A konferenciának 43 külsős, regisztrált és 15 belsős résztvevője volt. A Dél-Alföldi régió 13 óvodájából érkeztek vendégek, köztük:

- **Algyő**(Szivárvány Óvoda),
- **Kecskemét** (Corvina Óvoda Ifjúság Úti Óvodája),
- **Kecskemét**(Kálmán Lajos Óvoda Ménteleki Óvodája),
- **Kecskemét** (Kálmán Lajos Óvoda Pajtás úti Óvoda),
- **Kecskemét** (Kálmán Lajos Óvoda Egyetértés úti Óvoda),
- **Kiskunfélegyháza** (Mórávárosi Óvoda),
- **Lajosmizse** (Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda),
- **Lakitelek** (Szivárvány Óvoda és Bölcsőde),
- **Szentkirály** (Szentkirályi Napközi Otthonos),
- **Szentes** (Szentesi Felsőpartí Óvoda),
- **Szeged** (SZMJVŐ Földmíves utcai Óvoda),
- **Szolnok** (Solnok Városi Óvodák)
- **Tiszaújváros** (Városi Óvodák és Bölcsőde).

A konferencia szervezési jogát, a *konferenciavándor stafétáját* 2013. április 24-én vettük át a **Körlánc Egyesület bázisóvodájától a kecskeméti Ifjúság úti Óvodától, amely Zöld Óvoda Bázisintézményként** nagy szakmai tudással segíti, koordinálja a Dél-Alföldi régióban a környezettudatos szemléletformálást, a Zöld Óvodák közti hálózati tanulást.

A konferencia célja az volt, hogy

- a környezetvédelemben és a tudatos fogyasztói magatartás kialakításában már jártas *óvodapedagógusoknak, Zöld Óvodáknak és „zöldülni vágyó” óvodáknak* lehetőséget biztosítson a bemutatkozásra,
- továbbá, hogy tapasztalatcserével, szakmai beszélgetéssel gazdagodjanak, mélyüljenek azon ismereteink, melyek a Földünk tudatos védelmére sarkalnak bennünket.

Kiss Mária óvodavezető köszöntőjében elmondta, hogy „óvodapedagógusként nagy kincs van a kezünkben, hiszen mindannyian kisgyermeket nevelünk, de felelőségünk is óriási, mert mi alapozhatjuk meg elsőként azt a pozitív viszonyt, ami befolyásolhatja későbbi környezettudatos magatartásukat”.

Dr. Vancsura István polgármester Tiszaalpár rövid bemutatásában arra hívta fel a hallgatóság figyelmét, mennyire fontos a helyi értékek, termékek, a helyi piac léte. Elmondta, hogy a Nemzeti Tanyafejlesztési Program keretén belül a Tiszaalpári Önkormányzat 45 millió Ft-ot nyert helyi piac építésére. 2012. június 16-án került sor a létesítmény átadására. A polgármester reményei szerint a piac komoly hatással lesz a község gazdasági életére, a gazdák, termelők megélhetésére. Mindezen túl már most látható a létesítmény szokásalakító hatása, közösségformáló ereje, az emberi kapcsolatok bővülése, a személyesség varázsa, mely minden bizonnyal kihat a felnevelkedő új generáció értékteremtő gondolkodásmódjára. Elismerően üdvözölte az óvodák azon kezdeményezését, hogy a legkisebb korosztályt bevonja a helyi értékek megismertetésébe, a tudatos vásárlói szokások kialakításának szándékába.

Dél előtt a meghívott előadók közül **Petrezselyem László, a Bács-Víz ZRT Tiszakécskei Kirendeltségének vezetője** igen izgalmas és figyelemfelkeltő beszámolót tartott „**A víz az élet bölcsője, víz nélkül nincs élet a földön– tudatos fogyasztói magatartás**” címmel. Előadásában a Föld vízkészletéről, Bács-Kiskun megye vízminőségéről adott érdekes információkat. Praktikus és elgondolkodtató javaslatokat kaptunk a környezettudatos vízfogyasztásra. Számszerű kimutatásaiban döbbenetes adatokat tárt elénk a csapvíz és ásványvíz fogyasztás pénzügyi vonzatáról.

- 1m³ csapvíz 598Ft-ba kerül a fogyasztónak,
- míg 1m³ ásványvíz 35.000Ft-ba,
- ha másodpercenként egy csepp víz elcsöpög, az éves szinten 10-15.000 Ft veszteséget jelenthet egy családnak.

A térszerű adatok láttán máris világossá vált a hallgatóság előtt a tudatosság fontossága. Az előadás egy frappáns gondolattal zárult: „ *A víz olyan, mint a szerelem, bármikor beleeshetsz, akár bele is fulladhatsz, de létezni nélküle nem tudsz!*”

Vendégünk volt **Szabóné Ronkó Erzsébet, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságának oktatási szakreferense**, aki a tanösvények jelentőségéről, kialakításának lehetőségeiről, feltételeiről, valamint a hagyományos ismeretterjesztő és a legmodernebb interaktív táblákról tájékoztatta a hallgatóságot. Megerősítést kaptunk abban, hogy a gyermekek életterében, akár az óvodában is helye van a tájékoztató tábláknak, a környezetvédő-ismertető interaktív tábláknak.

Az előadásokat 10-10 perces óvodai korreferátumok követték a nap folyamán.

Ballabásné Somkuti Anita és Ignác Tiborné, a Tündérrózsa Napközi Otthonos Óvoda pedagógusai projektjeikben azt mutatták be, hogy a saját környezetünkben lévő helyi értékek (paprikatermelés, tejfeldolgozás) hogyan építhetők be a tudatos fogyasztói szokások, az egészséges életmód kialakításába. Képes dokumentációjukkal rávilágítottak arra, hogy a gyermekekkel tett élményszerző séta (pl. gyalogos séta a paprikaföldre), a munkatevékenységbe való bekapcsolódás (pl. paprikaszedés), a munkafolyamatok pontos nyomon követése, (pl. paprikadarálás, finomítás, csomagolás) milyen sokféle kompetenciát fejlesztettek a gyermekeknél. A tanulást támogató környezet megteremtésével a gyermekek életre szóló tapasztalatokat gyűjthetnek.

A délutáni szekcióülések prezentációi a Zöld jeles napok témakörében zajlottak. **Klein Ibolya (†) a Kecskeméti Ifjúság Úti Óvoda Körlánc munkaközösség-vezetője** „**Új kezdeményezések zöld jeles napok ünneplésekor**” című előadásában részletesen kifejtette, hogy óvodájukban hogyan ünneplik a Komposztálás Ünnepnapját és az Újrapapír Világnapját. Megtudtuk, náluk már évtizedes hagyománya van a komposztálásnak. A Komposztálás ünnepnapját első alkalommal 2011-ben hirdette meg a

HUMUSZ Egyesület, melyet október 10-ére tettek. Az első alkalommal egy csoportban voltak szervezett tevékenységek óvodájukban e jeles nap alkalmából, 2012-ben már minden csoport aktívan kivette a részét. **Komposztálás-projekt néhány elemét**, dramatikus játékok egész sorát osztotta meg a hallgatósággal, pl.:

- hogyan mozog a százlábú, pinceászka, földigilisza, csiga, hangya
- "Ki evett meg",
- "Mi történik a komposztálóban".

Az Újrapapír Világnapját, részben újrapapír készítésével, részben a papírhulladék más módon történő újragondolásával, kísérletekkel, játékokkal ünneplik. Az eltelt évek során sok jó ötlet született már, amiket most egyfajta ötletkosárként (13+1 ötlet) kínált a hallgatóságnak. Ezek közül csak néhány, pl.:

- kutató, kereső játék: "Mi készült a csoportban papírból",
- „Van-e a papírnak hangja”,
- „Titkos zsák”játék, mely során tapintással kell kitalálni a gyermekeknek a különféle papírtípusokat.

A hallgatóság figyelmét egy nagyon lényeges és megszívlelendő gondolatra hívta fel:

„Hisszük és valljuk, hogy a környezettudatos szemléletmódot nem lehet csak akciók, jeles ünnepek, „kiemelt napok” alkalmával alakítani, formálni. A szemléletmód alakításának legfontosabb, leghasznosabb formája a helyes szokásalakítás, ami rendszerességen és folytonosságon, folyamatoszágon alapul.”

Gazdagné Ábrahám Ágota és Szélpálné Hódi Katalin képviselte Szeged Földműves utcai Óvodát.

A **szelektív hulladékgyűjtés** megszervezéséről, a gyermekek és szülők bevonásának sikerességéről számoltak be. Képes dokumentációjukban bemutatták, hogy a saját maguk által írt szelektív hulladékgyűjtésről szóló **meséjük**, és **annak eldramatizálása** milyen nagy hatással volt gyermekeikre. Játékosságukkal kedvet adtak a hallgatóságnak arra, hogyan lehet minél több eszközzel ráébreszteni a gyermekek figyelmét a téma fontosságára.

Kasztelné Hulej Szilvia „Tök jó nap” című összeállítása páratlan ötletgazdagsággal tárta elénk azt, hogy mi mindenre jó és használható a töktermés. A **Hetényegyházai Óvoda** apraját-nagyját bevonták a „Tök jó nap” eseményeibe: tökfaragásokból kiállítás, tökből ételek készültek.

Petrezselyemné Forgács Magdolna és Kapásné Cseh Anikó a Tiszakécske Városi Óvodák és Bölcsőde képviselőjében három témában is gazdagították rendezvényünk színvonalát.

- A víz világnapja,
- az „ÖKO-nap” és
- a „Föld napja az Arany János utcai óvodában” című előadásai arról győztek meg minden résztvevőt, hogy milyen fontos a szülők és a gyermekek együttes bevonása Földünk kincseinek megóvása érdekében.

„A világ csodálatos! Vigyáznunk kell rá, hogy utódaink is rácsodálkozhassanak” című képes összeállítás **Novák Imréné tolmácsolásában** hangzott el. *„Komoly lépéseket teszünk azzal, ha ráébresztjük gyermekeinket saját környezetük szépségére, különbözőségére, egyediségére. Ha megérinti tiszta lelküket saját élőhelyük különlegessége, ha néven tudják nevezni a virágokat, majd később a fákat, madarakat, akkor konkrétan tudják, mit kell óvniuk, védeniük – nem csak a Föld Napján - hanem az év valamennyi napján.”*

Az előadások után a Tündérróza Óvoda dolgozói négy állomáson **zöld játékokkal várták a konferencia résztvevőit**, ahol ügyességüket, leleményességüket valamennyien kipróbálhatták. A konferencia kísérőprogramjaként **kétféle kiállítást** tekinthetett meg a hallgatóság:

1. „Nem minden hulladék szemét” – hulladékokból készített családi pályamunkák - aula
2. Kiskunsági Nemzeti Park gondozásában természetfotók (vándorkiállítási anyag) konferenciaterem

Az előadások szünetében **helyi kistermelők mutatták be sajátkészítésű termékeiket**. Nagy népszerűsége tett szert a helyi paprika, sajt, lekvár bemutató és kóstoló.

Kiss Mária óvodavezető a konferenciát azzal a gondolattal zárta, hogy *”bár témáikban eltérőek, mégis mint egy kirakó darabjai, illeszkedtek kerek egészé a nap színvonalas előadásai”*.

Végül „vándor” KTF-stafétánkat továbbadtuk a Tiszakécskei Városi Óvodák és Bölcsőde intézményegységnek. Jövőre Tiszakécskén találkozunk!

A nap végén egészen különleges ajándékot kapott a hallgatóság. **Labáth Ferencné, a Humán Tréning Központ Igazgatójának** szervezésében **Dr. Kádár Annamária pszichológus, egyetemi adjunktus marosvásárhelyi kirendeltség vezetője** „**A mese, mint személyiségfejlődésünk hamuban sült pogácsája**” címmel tartott megszívlelendő, izgalmas előadást a konferencia vendégeinek és az érdeklődő szülőknek, vendégeknek.